

Identyfikacja i ocena przydatności platform internetowych MEiN, Centralnej Bazy Ofert Pracy oraz portalu EURES dla kontaktu branż turystycznych ze szkołami kształcącymi kadry dla ich potrzeb

Zamawiający:

Sektorowa Rada ds. Kompetencji - Turystyka

Termin realizacji projektu:

Sierpień-Październik 2022

Autor raportu:

dr Mariusz Barczak

Wykaz użytych skrótów

CBOP: Centralna Baza ofert pracy

EURES: Sieć Europejskich Ofert Pracy

ICEIN: Informatyczne Centrum Edukacji i Nauki

SIO: System Informacji Oświatowej

RSiPO: Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych

KSDO: Krajowy System Danych Oświatowych

ZPE: Zintegrowana Platforma Edukacyjna

ICT: Technologie Informacyjno-Komunikacyjne

ESCO: Europejska Klasyfikacja Umiejętności/Kompetencji, Kwalifikacji i Zawodów

MEiN: Ministerstwo Edukacji i Nauki

Wprowadzenie

Celem niniejszego raportu jest identyfikacja i ocena przydatności platform internetowych tj. Centralnej Bazy Ofert Pracy, portalu EURES, Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej oraz portalu InfoZawodowe dla kontaktu przedsiębiorców z poszczególnych branż turystycznych ze szkołami kształcącymi kadry dla ich potrzeb. W ramach osiągnięcia założonych celów zdecydowano się na:

- analizę funkcjonalności wymienionych platform internetowych,
- przeprowadzenie badań kwestionariuszowych wśród pracowników szkół branżowych I i II stopnia,
- analizę funkcjonowania portalu EURES do poszukiwania partnerstwa ze szkołami branżowymi,

- analizę ofert pracy zamieszczonych w portalu CBOP dla zawodów kucharz, kelner, pracownik obsługi hotelowej, pracownik pomocniczy gastronomii, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, technik hotelarstwa, technik usług kelnerskich, technik żywienia i usług gastronomicznych,
- ocenę przydatności ZPE do nawiązywania współpracy ze szkołami branżowymi,
- ocenę funkcjonowania portalu InfoZawodowe.

Podsumowaniem raportu jest identyfikacja barier utrudniających wykorzystywanie zidentyfikowanych portali internetowych do nawiązywania współpracy szkół branżowych z przedsiębiorcami turystycznymi a także wnioski i rekomendacje dla Rady.

1. Platformy internetowe ułatwiające nawiązywanie współpracy szkół branżowych z przedsiębiorcami

We współczesnej gospodarce już nie tylko przedsiębiorcy, ale także kolejne pokolenia wchodzące na rynek pracy lub będące w trakcie tego procesu coraz częściej zaczynają dostrzegać przewagę praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych nad wiedzą, która ma wymiar głównie teoretyczny. Wsparciem dla tych zmian staje się system szkolnictwa branżowego, w którym młode pokolenie dostrzega możliwość osiągnięcia celów finansowych i materialnych poprzez wejście na rynek pracy z konkretnymi umiejętnościami a nie tylko ich teoretycznymi założeniami. Ponadto umasowienie kształcenia na poziomie wyższym sprawiło, że tzw. „dobra praca” nie wynika już tylko i wyłącznie z posiadania wykształcenia wyższego, ale właśnie z umiejętności, które zdobywa absolwent korzystający z tej ścieżki kształcenia. Niemniej

w porównaniu do systemu szkolnictwa wyższego to szkolnictwo branżowe wyposaża w te umiejętności szybciej, co pozwala na zaistnienie na rynku pracy.

Przyjęta struktura szkolnictwa zawodowego obejmuje (patrz ryc. nr 1):

- trzyletnią szkołę branżową I stopnia,
- pięcioletnie technikum,
- trzyletnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy,
- dwuletnią szkołę branżową II stopnia,
- szkołę policealną dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.

Przyjęte rozwiązania znacznie zwiększyły elastyczność kształcenia i zbliżyły środowisko pracodawców ze szkołami zawodowymi. To potrzeby rynku pracy i oczekiwania pracodawców są współcześnie kluczowym ogniwem dla dostosowywania oferty kształcenia, co z całą pewnością podniesie jakość kadr funkcjonujących w polskiej gospodarce.

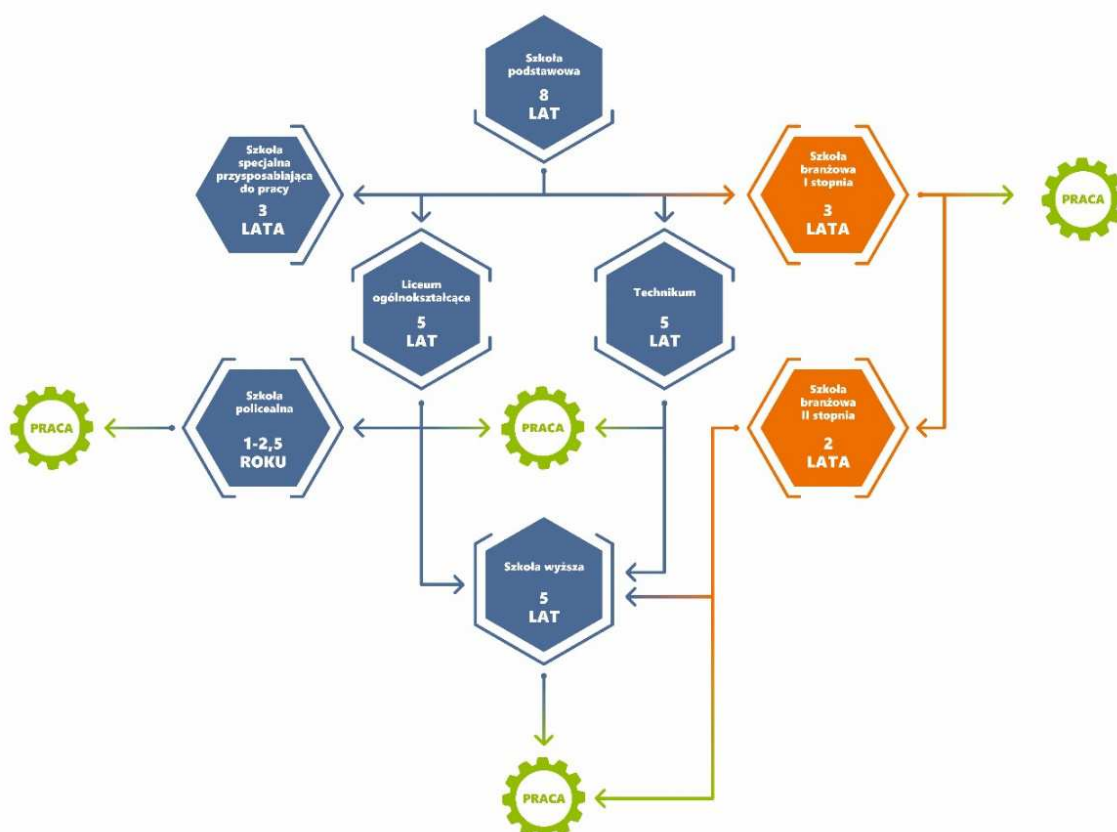
Zgodnie z założeniami reformy nauczyciele muszą brać udział w obowiązkowych cyklicznych szkoleniach branżowych w przedsiębiorstwach w łącznym wymiarze 40 godzin w 3-letnich cyklach, które mają być finansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Dodatkowo około 20%-30% puli godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych ma być przeznaczana na dostosowanie kształcenia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy, m.in. poprzez nabywanie dodatkowych umiejętności (np. baristy w zawodzie kelner). Ciekawym rozwiązaniem jest także cykliczna ocena zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami regionalnego i lokalnego rynku pracy, która dokonywana ma być na podstawie opinii wojewódzkiej rady rynku pracy¹.

---

¹ Zmiany w kształceniu zawodowym: ulotka; <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zmiany-w-ksztalceniu-zawodowym-ulotka> [dostęp dnia 1.10.2022]

Mimo, że na kompleksową ocenę wprowadzonych zmian jest jeszcze za wcześnie to przyjęte rozwiązania bez wątplenia wzmacniają skuteczność procesu kształcenia na poziomie branżowym.

Ryc. 1. System edukacji w Polsce po 1 września 2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://reformaedukacji.men.gov.pl/wp-content/uploads/2016/11/plakat-reforma.jpg> [dostęp 19.08.2020 r.]

Wszystkie zasady współpracy szkół z przedstawicielami pracodawców określa Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) oraz dwa rozporządzenia tj.: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz.U. 2019 poz. 391) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. 2017 poz. 622).

Współpraca szkół z pracodawcami realizowana może być na podstawie umowy lub porozumienia przez minimum jeden cykl kształcenia.

Zidentyfikowano następujące formy współpracy szkół z przedsiębiorcami²:

- realizacja kształcenia zawodowego, w tym praktycznej nauki zawodu, we współpracy z pracodawcą,
- wyposażenie warsztatów lub pracowni szkolnych,
- organizacja egzaminów zawodowych,
- doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego, w tym organizowanie szkoleń branżowych,
- realizacja doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego,
- tworzenie klas patronackich.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego³ obowiązuje od 1 września 2019 r. Nowa struktura klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego uwzględnia przyporządkowanie poszczególnych zawodów do jednej z 32 branż, uwzględniając specyfikę umiejętności zawodowych lub zakres, w jakim umiejętności te są wykorzystywane podczas wykonywania zadań zawodowych. W zakresie kształcenia dla potrzeb turystyki zdefiniowano branżę hotelarsko-gastronomiczno-turystyczną (HGT – patrz tab. nr 1) oraz wprowadzono nowe zawody takie jak:

---

² Współpraca szkolnictwa zawodowego z przedsiębiorcami w województwie dolnośląskim, Wałbrzych 2019, s. 13.

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190000316/O/D20190316.pdf> [dostęp 15.09.2022]

- kelner (na poziomie branżowej szkoły I stopnia) z kwalifikacją wspólną dla zawodu technik usług kelnerskich (na poziomie technikum)
- pracownik obsługi hotelowej, który wyodrębniony został z zawodu technik hotelarstwa;
- technik usług kelnerskich,
- technik organizacji turystyki,
- technik turystyki na obszarach wiejskich,

Zgodnie z założeniami rozporządzenia „*Bliska współpraca szkół prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami stanowi istotny element nowoczesnego kształcenia, odpowiadającego potrzebom współczesnej gospodarki. Szkoła prowadząca kształcenie zawodowe powinna realizować to kształcenie w oparciu o współpracę z pracodawcami, a praktyczna nauka zawodu powinna odbywać się w jak największym wymiarze w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców ...*”.

Tab. 1. Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego dla branży HGT

Nazwa zawodu	Symbol cyfrowy zawodu ustalony w klasyfikacji zawodów w i szczególności na potrzeby rynku pracy	Poziom PRK dla kwalifikacji pełnej	Minister właściwy dla zawodu – minister właściwy do spraw:	Typ szkół ponadpodstawowych		Symbole i nazwy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie	Poziom PRK dla kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie	Możliwość prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych	Szczególne uwarunkowania związane z kształceniem w zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie
				BS I	BS II				
Kelner	513101	III	turystyki	X		HGT.01. Wykonywanie	3	X	

						usług kelnerskich			
Kucharz	512001	III	turystyki, rynków rolnych	X		HGT.02. Przygotowanie i wydawanie dań	3	X	
Pracownik obsługi hotelowej	962907	IV	turystyki	X		HGT.03. Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie	4	X	
Pracownik pomocniczy gastronomii	941203	II	turystyki	X*		HGT.04. Wykonywanie prac pomocniczych w obiektach świadczących usługi gastronomiczne	2	X*	* Kształcenie wyłącznie dla osób z niepełnospra wnością intelektualną w stopniu lekkim
Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	911205	II	turystyki	X*		HGT.05. Wykonywanie prac pomocniczych w obiektach świadczących usługi hotelarskie	2	X*	* Kształcenie wyłącznie dla osób z niepełnospra wnością intelektualną w stopniu lekkim
Technik hotelarstwa	422402	IV	turystyki		X	HGT.03. Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie HGT.06. Realizacja usług w recepcji	4 4	X X	
Technik usług kelnerskich	513102	IV	turystyki		X	HGT.01. Wykonywanie usług kelnerskich HGT.11. Organizacja usług gastronomicznych	3 4	X X	

Technik żywienia i usług gastronomicznych	343404	IV	turystyki, rozwoju wsi		X	HGT.02. Przygotowanie i wydawanie dań	3	X	
						HGT.12. Organizacja żywienia i usług gastronomicznych	4	X	

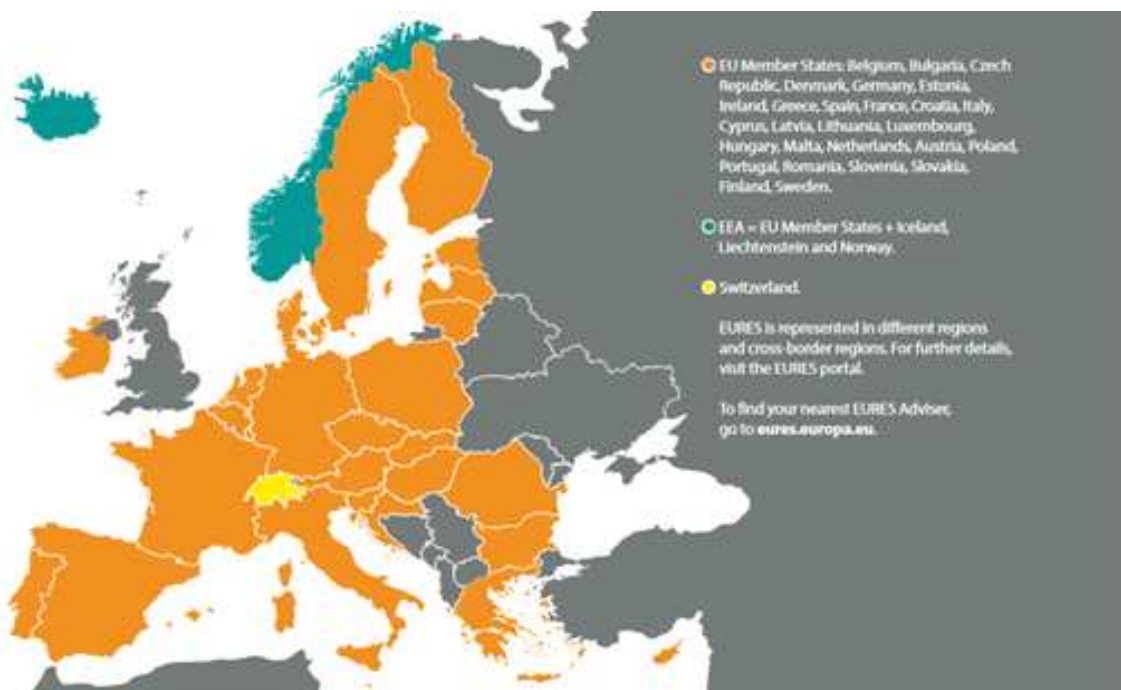
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia MEN z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Kluczem do realizacji kształcenia branżowego spełniającego wszystkie założenia wprowadzonej reformy powinny być narzędzia ICT umożliwiające sprawną realizację założonych w reformie celów. Wśród nich wymienić platformy już istniejące przed wdrożeniem zmian jak i te, które zainicjowały swoją działalność w ostatnich latach.

Wśród podstawowych platform wspomagających ten proces wyróżnić można Sieć Europejskich Ofert Pracy (EURES), Centralną Bazę Ofert Pracy (CBOP), Zintegrowaną Platformę Edukacyjną oraz portal InfoZawodowe.

EURES rozpoczął działalność w 1994 r. i jest europejską siecią współpracy służb zatrudnienia mającą na celu ułatwienie swobodnego przepływu pracowników (patrz ryc. nr 2). W każdym kraju UE/EFTA (Norwegia, Islandia, Lichtenstein i Szwajcaria), działania EURES koordynowane są przez Krajowe Urzędy Koordynacji, którym w Polsce jest Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (patrz ryc. nr 3) natomiast na poziomie centralnym jest to Europejski Urząd Koordynacji.

Ryc. 2. Mapa sieci EURES w Europie.

Źródło: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4aeec185-5cc0-11ec-91ac-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-260920022> [dostęp 1.10.2022]

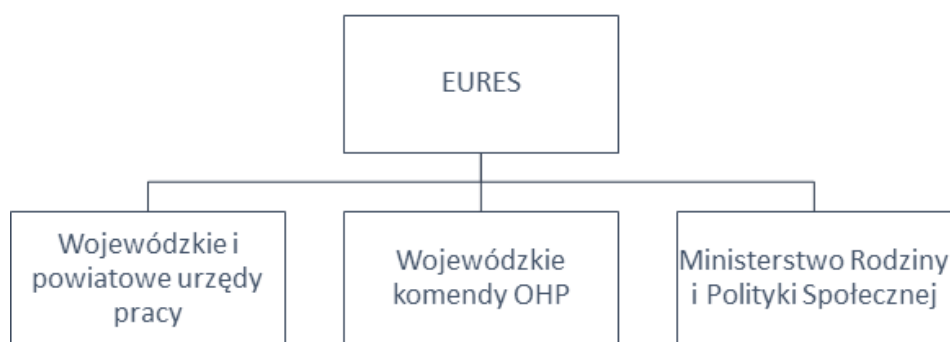
Założeniem funkcjonowania sieci jest, aby Europejczycy mogli korzystać z równych szans, pomimo istnienia barier językowych, różnic kulturowych, wyzwań biurokratycznych, zróżnicowanych przepisów prawa pracy oraz nieuznawania świadectw edukacyjnych w różnych krajach Europy.

W ramach sieci funkcjonuje sieć doradców zawodowych (ponad 900 osób), którzy dostarczają informacji dla pracodawców oraz osób poszukujących pracy. Na zakres doradztwa składa się nie tylko dostarczanie elementarnych informacji na temat warunków życia i pracy, ale także profesjonalne doradztwo prawno-administracyjne dotyczące mobilności na poziomie krajowym i transgranicznym.

Sieć umożliwia:

- 1) wyszukiwanie ofert pracy wg. lokalizacji, branży⁴, zawodu,
- 2) tworzenie profilu dla przedsiębiorcy (po zalogowaniu),
- 3) wyszukiwanie informacji o warunkach życia i pracy w różnych częściach Europy,
- 4) tworzenie CV (po zalogowaniu),
- 5) poszukiwanie doradcy EURES wg. państwa, organizacji, wg. partnerstwa transgranicznego, według nazwy i języka,
- 6) wsparcie w ramach EURES Targeted Mobility Scheme (dla pracowników i pracodawców),
- 7) wsparcie dla mieszkańców terenów przygranicznych,
- 8) dostęp do publikacji EURES⁵,
- 9) dostęp do informacji o europejskich dniach pracy⁶.

Ryc. 3 Podmioty świadczące usługi EURES w Polsce

Źródło: Burakowska-Ogińska L., EURES jako forma wsparcia w zarządzaniu karierą zawodową, [w:] Zarządzanie innowacyjne w gospodarce i biznesie, 2 (29)/2019⁷.

Mimo, że usługi EURES są bezpłatne dla bezrobotnych

⁴ W sektorze turystyki dla branż HGT oferty pracy przypisane są do działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz działalnością związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

⁵ Więcej na <https://www.ela.europa.eu/en/eures-publications> [dostęp 15.09.2022].

⁶ Więcej na <https://europeanjobdays.eu/en> [dostęp 15.09.2022].

⁷ https://ziwgib.ahe.lodz.pl/sites/default/files/ZIWGiB_29_2019_e_book.pdf [dostęp 15.09.2022].

i poszukujących pracy to już w przypadku pracodawców niektóre z usług mogą podlegać opłacie. W portalu dziennie pojawia się nawet 100 000 nowych ofert pracy⁸. Sieć cieszy się różnym poziomem zainteresowania w poszczególnych krajach (patrz. tab. nr 2).

Tab. 2. Osoby poszukujące pracy wg. krajów (top5)

Lp.	Państwo	Osoby poszukujące pracy
1	Francja	536 959
2	Grecja	211 140
3	Słowacja	77 131
4	Belgia	49 704
5	Estonia	14 261
(10)	Polska	5 917

Źródło: https://ec.europa.eu/eures/eures-apps/cvo/page/statistics?lang=pl&app=3.12.1-build-0&pageCode=statistics_cvo (dostęp dnia 18.09.2022).

Odnośząc się do osób poszukujących pracy w poszczególnych państwach należących do sieci zauważyć należy, że funkcjonowanie portalu jest szczególnie popularne we Francji, Grecji, Słowacji, Belgii i Estonii (patrz tab. nr 2). Polska z wynikiem 5917 osób zajmuje dziesiąte miejsce w rankingu osób poszukujących pracy.

EURES pozwala na określenie liczebności osób poszukujących pracy w konkretnych zawodach (patrz tab. nr 3). Wśród zawodów branży HGT najwięcej osób poszukuje pracy w zawodzie kelner (39370 osób) oraz kucharz (22766 osób).

⁸ https://ec.europa.eu/eures/public/index_pl [dostęp 15.09.2022].

Tab. 3. Liczba poszukujących pracy w danym zawodzie (top5)

Lp.	Nazwa zawodu	Osoby poszukujące pracy
1	Ekspedienci w sklepach	66 787
2	Kelnerzy	39 370
3	Sprzątacze biurów, hotelowi i innych obiektów	36 784
4	Magazynierzy	35 774
5	Kierownicy ds. sprzedaży i marketingu	35 525
(...)	Kucharz	22 766

Źródło: https://ec.europa.eu/eures/eures-apps/cvo/page/statistics?lang=pl&app=3.12.1-build-0&pageCode=statistics_cvo (stan na 18.09.2022)

W ramach wyszukiwarek EURES możliwe jest zweryfikowanie, które z umiejętności są najbardziej popularne (patrz tab. nr 4). Słownik umiejętności ESCO zawiera 13 485 pojęć uporządkowanych według hierarchii i jest podzielony na cztery podklasyfikacje. Każda podklasyfikacja jest ukierunkowana na różne rodzaje pojęć dotyczących wiedzy i umiejętności/kompetencji: wiedza, umiejętności, podejście do pracy i wartości, umiejętności językowe i znajomość języków. Niestety wśród najbardziej popularnych umiejętności nie znalazły się te, które wprost odnoszą się do branży HGT tj. nie ma umiejętności specjalistycznych. Takie umiejętności jak planowanie pracy zespołowej, stosowanie zasad bezpieczeństwa czy wykorzystanie oprogramowania są szczególnie ważne w branżach HGT.

Tab. 4. Najpopularniejsze umiejętności według ESCO (top5)

Lp.	Umiejętność wg. ESCO	Osoby poszukujące pracy
1	Techniki windykacji należności	52 530
2	Planowanie pracy zespołowej	52 172
3	Stosowanie zasad bezpieczeństwa	51 350
4	Techniki merchandisingowe	48 578
5	Wykorzystanie oprogramowania biurowego	48 529

Źródło: https://ec.europa.eu/eures/eures-apps/cvo/page/statistics?lang=pl&app=3.12.1-build-0&pageCode=statistics_cvo (dostęp dnia 18.09.2022)

Dzięki udostępnionym w portalu danym można także wnioskować, że im większa organizacja tym rzadziej poszukuje pracowników przy wykorzystaniu portalu EURES. Jednym z podstawowych powodów jest fakt, iż duże przedsiębiorstwa z reguły posiadają w swoich strukturach działy HR, które samodzielnie prowadzą rekrutację poza siecią EURES.

Tab. 5. Przedsiębiorstwa wg. wielkości organizacji

Lp.	Wielkość przedsiębiorstwa	Liczba przedsiębiorstw
1	Mikroprzedsiębiorstwo (<10 osób)	1 858
2	Małe przedsiębiorstwo (10-49osób)	1752
3	Średnie przedsiębiorstwo (50-250 osób)	975
4	Duże przedsiębiorstwo (>250 osób)	501

Źródło: https://ec.europa.eu/eures/eures-apps/cvo/page/statistics?lang=pl&app=3.12.1-build-0&pageCode=statistics_cvo (dostęp dnia 18.09.2022).

Sieć skupia się także na dostarczaniu wielu innych informacji m.in. na temat europejskiego rynku pracy⁹, w tym wskazywania niedoborów i

⁹ McGrath J., Report on Labour Shortages and Surpluses, European Labour Authority, Bratislava 2021.

nadwyżek na rynku pracy. Przedstawiane w raporcie "Report on Labour Shortages and Surpluses" dane wskazują, że zawody deficytowe związane są przede wszystkim z opieką zdrowotną. Wyniki dostarczają jednak także dowodów na to, że pracownicy migrujący przyczyniają się do łagodzenia niedoborów, ale konieczne są szczegółowe badania na ten temat.

Rezultaty badań odnosząc się do rynku pracy w trakcie pandemii wskazują, że uwydatniła ona niedobory w opiece zdrowotnej, ale także wśród pracowników posiadających umiejętności w zakresie oprogramowania. Wskazują one także na kwestię zarządzania kapitałem ludzkim w zakresie dostosowania personelu do nowych zawodów umożliwiając podnoszenie dotychczasowych kwalifikacji. Nie bez znaczenia (w po pandemicznej rzeczywistości) okazuje się także uatrakcyjnienie niektórych zawodów poprzez wprowadzenie elastycznych godzin pracy lub nawet pracy zdalnej.

Raport podnosi także kwestie stałego monitoringu zmian, które nastąpiły w wyniku pandemii dążąc do ustalenia czy mają one charakter tymczasowy czy trwałe. Początkowy wpływ pandemii na rynek pracy był bardzo poważny, gdyż w okresie 12 miesięcy od II kwartału 2019 r. ogólna liczba wakatów spadła o 56%. Odnosząc sytuację do branż sektora HoReCa największe zmiany dotyczą zatrudnienia kelnerów (spadek o 17% 2019/2020) oraz pomocy kuchennych (spadek o 16% 2019/2020).

Kolejny portal, czyli Centralna Baza Ofert Pracy (CBOP) to internetowa baza ofert pracy, będąca zbiorem danych wszystkich powiatowych urzędów pracy w Polsce. Ta oficjalna strona internetowa prowadzona przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawiera nie tylko aktualne oferty pracy, propozycje staży czy praktyk, ale także informacje o różnych wydarzeniach związanych z rynkiem pracy, takich jak targi czy giełdy pracy (na stronie CBOP znajduje się kalendarz takich wydarzeń).

CBOP to system teleinformatyczny mający w myśl Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Roz.2, Art. 4. Ust 1. Pkt. 8) zapewnić spójny system obsługi rynku pracy.)¹⁰ Jest odpowiedzią na potrzeby zarówno poszukujących pracy jak i pracodawców poszukujących pracownika.

To jedyna rządowa baza ofert pracy, która prezentuje propozycje zatrudnienia w administracji rządowej i jednostkach jej podległych, a także oferty pracy prywatnych pracodawców na bardzo różnorodnych stanowiskach i w wielu branżach. Ponadto zawiera oprócz ofert pochodzących z Polski również propozycje zatrudnienia za granicą. System CBOP składa się z dwóch części¹¹:

- ogólnodostępnej, w ramach której wszyscy obywatele i przedsiębiorcy mają dostęp do wyszukiwarki i przeglądarki,
- konsoli pracownika, w ramach której pracownicy Publicznej Służby Zatrudnienia (mający nadane stosowne uprawnienia) mogą monitorować stan zasileń CBOP i analizować statystyki z tym związane, dodawać i modyfikować uprawnienia do usług.

W Centralnej Bazie Ofert Pracy dane pochodzą z następujących źródeł¹²:

---

¹⁰ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2004 nr 99 poz. 1001 z późn. zm.)

¹¹ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2004 nr 99 poz. 1001 z późn. zm.).

¹² <https://oferty.praca.gov.pl/portal/pomoc.pdf>, (dostęp dnia 15.09.2022).

- krajowe oferty pracy i informacje o miejscach stażu oraz przygotowania zawodowego dorosłych z powiatowych urzędów pracy,
- zagraniczne oferty pracy z wojewódzkich urzędów pracy,
- krajowe i zagraniczne oferty pracy i staży zgłaszane przez OHP,
- krajowe i zagraniczne oferty pracy zgłaszane przez akredytowanych partnerów PSZ (m.in. agencje zatrudnienia),
- staże i praktyki rejestrowane przez pracodawców bezpośrednio na portalu www.praca.gov.pl.

Łącznie na stronie CBOP znajdują się informacje o dostępności blisko 27 tys. ofert pracy w tym ok 24 tys. ofert w Urzędach Pracy, co przekłada się na prawie 69 tys. wolnych miejsc pracy¹³. Każda z zawartych w bazie ofert posiada taki sam opis, składający się z tych samych elementów. Dzięki temu ujednoczeniu danych w umieszczanej na stronie ofercie, można zastosować szereg różnorodnych filtrów podczas wyszukiwania ofert. Wyszukiwarka serwisu jest bardzo rozbudowana, jednakże szukanie ofert przebiega w niej w sposób intuicyjny. Wybór filtrów jest następujący:

- rodzaj propozycji (praca, staż, praktyka, staż z urzędu pracy, przygotowanie zawodowe dorosłych, praktyka studencka),
- stanowisko,
- lokalizacja (miejsce pracy, w tym Polska i zagranica),
- typ umowy (umowa o pracę, umowa o dzieło, umowa zlecenie, inny),
- wymiar etatu (pełny, niepełny),
- wynagrodzenie brutto (zakres wysokości wynagrodzenia),
- znajomość języka (różne języki).

Ponadto każda oferta jest bardzo szczegółowo opisana i zawiera dane kontaktowe do pracodawcy, wobec czego, poszukujący pracy ma możliwość bezpośredniego kontaktu z pracodawcą. Oferta zawiera oprócz

---

¹³ <https://oferty.praca.gov.pl/portal/index.cbop> (dostęp dnia 15.09.2022).

szczegółowych danych kontaktowych do pracodawcy również m.in. zakres obowiązków, wymagania, informację przez jaką jednostkę oferta została dodana i inne szczegółowe dane.

Osoba, która nie znajdzie w danym momencie poszukiwania, pożądanej oferty pracy, może zapisać się do newslettera, i otrzymywać dzięki temu powiadomienia o aktualnych ofertach pracy.

Poszukujący pracę w tej bazie ofert pracy ma możliwość przeglądania ofert pracy dostępnych w EURES. Zarówno na stronie internetowej znajduje się przekierowanie na oficjalną stronę EURES jak i przy każdej z zamieszczonej w bazie ofercie znajduje się specjalny kod oferty, który pozwala wyszukać daną ofertę w bazie EURES. Każda oferta znajdująca się na polskim portalu jest zamieszczona również w tej europejskiej bazie ofert pracy EURES.

Użytkownik serwisu CBOP ma możliwość wyeksportowania danej oferty z opisem szczegółowym do pliku pdf. Może również dodać ofertę do ulubionych, dokonać jej udostępnienia na adres e-mail czy wydrukować. Portal CBOP daje zarówno możliwość porównywania ofert jak i eksportowania do pliku excel większej liczby ofert. Nie ma jednak możliwości zaciągnięcia wszystkich danych z oferty szczegółowej do wspólnego pliku Excel (poszukujący ma możliwość wyboru poziomu szczegółowości danych – niski, średni lub wysoki).

Dla osób, które chcą uzyskać większą liczbę danych z serwisu CBOP, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej udostępniło dwie usługi Webservice umożliwiające podmiotom zewnętrznym pobieranie drogą elektroniczną, w zautomatyzowany sposób, informacji o ofertach pracy oraz wydarzeniach PSZ zamieszczanych w bazie CBOP. W tym celu przygotowano szczegółowe wytyczne w zakresie udostępniania ofert pracy. Aby uzyskać zwiększony dostęp do danych z CBOP należy zapoznać się z następującymi dokumentami:

- warunki udostępniania informacji o ofertach pracy z CBOP,
- instrukcja pobierania ofert pracy z CBOP,
- warunki udostępniania informacji o wydarzeniach PSZ z CBOP,

- instrukcja pobierania wydarzeń PSZ z CBOP.

W takim przypadku należy również wypełnić znajdujący się w dokumencie „Warunki udostępniania informacji o ofertach pracy z CBOP” wniosek i wysłać go na wskazany adres e-mail.

Pracodawca, który chce, aby jego oferta pracy była umieszczona w bazie CBOP musi zgłosić takową ofertę do Powiatowego Urzędu Pracy bezpośrednio w urzędzie, za pomocą listu lub online (za pomocą formularza na stronie internetowej¹⁴). Oferta ta musi zawierać takie informacje jak:

- nazwa, adres, numer telefonu, numer identyfikacji podatkowej,
- informacja o ukaraniu lub skazaniu za naruszenie prawa pracy,
- nazwę stanowiska, liczbę miejsc, miejsce pracy, rodzaj umowy, proponowane wynagrodzenie, data rozpoczęcia pracy, wymiar czasu pracy,
- oczekiwania kwalifikacyjne wobec kandydata.

Każda oferta zgłaszana przez pracodawcę do PUP jest publikowana w bazie CBOP, jednakże wcześniej jest weryfikowana m.in. pod kątem naruszania zasad równego traktowania w pracy. Korzystanie z bazy ofert pracy na CBOP jest bezpłatne, dotyczy to zarówno wyszukiwania ofert jak ich dodawania przez pracodawców. Przeglądanie ofert pracy, nie wymaga rejestracji konta i podawania danych osobowych. Podczas pracy z aplikacją użytkownik ma możliwość wyboru jednej z pięciu wersji językowych – polskiej, angielskiej, białoruskiej, ukraińskiej i rosyjskiej. Serwis działa zarówno w wersji standardowej na komputerze jak i posiada dostosowaną do potrzeb poszukujących aplikację mobilną (ePraca).

System teleinformatyczny CBOP to również baza ofert dla pracodawcy. Portal ten zawiera dane zamieszczane przez Powiatowe Urzędy Pracy na temat osób poszukujących pracy. Na dzień 25.09.2022 zamieszczono

---

¹⁴ www.praca.gov.pl/eurzad/index.eup#/inneSprawy/listaDokumentow?dest=OFERTY [dostęp dnia 24.09.2022].

750 733 informacji o osobach poszukujących pracę¹⁵. Pracodawca ma możliwość wyszukania pracownika korzystając z następujących kryteriów wyboru:

- zawód,
- predyspozycje,
- lokalizacja,
- język obcy,
- obywatelstwo,
- poziom wykształcenia,
- typ wykształcenia,
- kierunek studiów,
- wynagrodzenie minimalne,
- staż pracy w zawodzie.

Poszukujący pracownika pracodawca ma również możliwość dokonania wyszukiwania zaawansowanego z bardziej szczegółowymi filtrami.

Funkcjonalność serwisu dotycząca kalendarza wydarzeń związanych z rynkiem zawiera informacje dotyczące następujących wydarzeń¹⁶:

- giełdy pracy,
- targi pracy,
- szkolenia,
- szkolenia w urzędzie pracy,
- grupowe porady zawodowe,
- grupowe informacje zawodowe,
- spotkania informacyjne.

System teleinformatyczny CBOP jest stale aktualizowany a w planach jest poszerzanie funkcjonalności serwisu.

---

¹⁵ www.oferty.praca.gov.pl/portal/index.cbop [dostęp dnia 24.09.2022].

¹⁶Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2004 nr 99 poz. 1001 z późn. zm.).

Kolejna z platform tj. **Zintegrowana Platforma Edukacyjna (ZPE)** jest to platforma internetowa Ministerstwa Edukacji i Nauki, uruchomiona w lutym 2019 r. Na tej platformie, w oparciu o dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej (SIO), została odwzorowana struktura szkół i klas, co znacznie ułatwia korzystanie z platformy uczniom i nauczycielom¹⁷.

ZPE to narzędzie stworzone przez Ministerstwo Edukacji i Nauki (MEiN) w celu ułatwienia kształcenia umiejętności i budowania wiedzy uczniów poprzez różnorodne formy aktywności i przekazu. To źródło wiedzy i materiałów dla nauczycieli. Znaleźć tam można m.in. ćwiczenia interaktywne i materiały multimedialne, które odnoszą się do kształcenia ogólnego na wszystkich etapach edukacyjnych oraz do kształcenia zawodowego jak i doradztwa zawodowego. ZPE umożliwia tworzenie lekcji interdyscyplinarnych, autorskich, nauczycielskich wersji podręcznika, pracy grupowej czy kształcenia indywidualnego. W materiałach można znaleźć zarówno gotowe scenariusze lekcji, jak i materiały pomocne przy przygotowaniu własnego programu nauczania.

Na platformie znajdują się również zasoby skierowane bezpośrednio do uczniów w każdym wieku, które można wyszukać przy zastosowaniu odpowiednich do wieku metod nauczania (na przykład dla najmłodszych historyjki z zadaniami i zagadkami czy gry, a dla starszych interaktywne zadania, wirtualne podróże i eksperymenty czy filmy) .

Treści edukacyjne dostępne na portalu ZPE są bezpłatne dla wszystkich użytkowników. Do korzystania z zasobów platformy nie jest wymagana rejestracja i logowanie, jednakże zalogowanie się na portalu daje większe możliwości korzystania z funkcjonalności systemu, na przykład: zapisywania danych, ich edytowania czy udostępnienia. Ponadto e-materiały zamieszczone na ZPE dostępne są z poziomu różnych typów urządzeń: komputera, laptopa, tabletu, smartfona czy tablicy interaktywnej. Istnieje również możliwość pobrania danych tam zawartych w formie pliku pdf, MOBI i EBUP. Można je również wydrukować

---

¹⁷ www.icein.gov.pl/zpe/ [Dostęp dnia 15.09.2022].

bezpośrednio ze strony internetowej. Materiały umieszczane na ZPE są ponadto tworzone z uwzględnieniem standardów dostępności WCAG, co sprawia, że mogą z nich korzystać uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.¹⁸

W planach jest rozbudowa platformy – zwiększenie jej funkcjonalności oraz wzbogacenie zasobów tego systemu o kolejne e-materiały, oraz nowe treści z uwzględnieniem użycia nowych technologii.

Zintegrowana Platforma Edukacyjna posiada szereg funkcjonalności, wśród których znajduje się między innymi:

- możliwość [importu klas przez nauczyciela na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej](#)¹⁹,
- [tworzenie własnych e-materiałów za pomocą kreatora](#),
- [edycja materiałów zawartych na stronie epodreczniki.pl na własne potrzeby za pomocą mechanizmu tzw. „teczki”](#),
- [udostępnianie e-materiałów innym użytkownikom oraz sprawdzanie ich wyników](#),
- [komunikowanie się w czasie rzeczywistym pomiędzy nauczycielami i uczniami](#),
- [możliwość tworzenia wideokonferencji oraz zamieszczania linków do spotkań w kalendarzu](#).

Korzystanie z platformy ZPE jest bardzo proste i intuicyjne. Ponadto przygotowano dla użytkownika również przejrzystą i szczegółową instrukcję korzystania z portalu oraz jego funkcjonalności wykorzystując

---

¹⁸ www.zpe.gov.pl/a/najczesciej-zadawane-pytania-wraz-z-odpowiedziami/DZhCHQuGE [Dostęp dnia 23.10.2022].

¹⁹ Każdy nauczyciel ma możliwość importu klas na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej. Może to zrobić bezpośrednio z bazy SIO lub poprzez Zintegrowaną Platformę Edukacyjną (ZPE)
Możliwości uzyskania dostępu do bazy SIO reguluje ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz.U.2022.868, rozdział 5) Dostęp do klas z Systemu Informacji Oświatowej poprzez Zintegrowaną Platformę Edukacyjną jest możliwy po zalogowaniu się na konto nauczyciela na ZPE na podstawie dostępu nadanego danemu nauczycielowi od dyrektora swojej placówki). Na kontach ZPE z samodzielnej rejestracji, nie ma możliwości importu klas. Dane o klasach i uczniach dostępne na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej są aktualizowane automatycznie na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej.

w tym celu oprócz form opisowych również te multimedialne w postaci filmików instruktażowych. Przez to zarówno sama instrukcja jak i cała platforma jest przejrzysta, przystępna dla użytkowników w każdym wieku, również tych najmłodszych uczniów²⁰.

Twórcy ZPE zamieścili również poradnik dla użytkownika, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania jak i informacje o aktualizacjach. Ponadto na platformie znaleźć można linki do innych portali związanych z szeroko pojętą edukacją (również tych nad którymi patronat obejmuje MEiN) zasobów, katalogów itd. W odniesieniu do zapotrzebowania szkół branżowych BS I i BSII dla branży HGT platforma posiada materiały związane z kształceniem ogólnym w zakresie przedmiotu Geografia (scenariusze lekcji, materiały edukacyjne, wirtualne podróże itp.) jak i te dotyczące nauki języka zawodowego z uwzględnieniem nauki języka zawodowego w branży HGT.

Ponadto portal ZPE zawiera materiały związane z preorientacją i orientacją zawodową przybliżające uczniom różne zawody, także te związane z HGT jak: kelner, kucharz, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, technik hotelarstwa, technik organizacji turystyki, technik turystyki na obszarach wiejskich, przewodnik wycieczek (którego nie ma w wykazie zawodów) w formie opisów, zadań, quizów, filmików czy animacji²¹.

Ostatnim portalem zdefiniowanym w niniejszym raporcie jako portal wspierający opisywany zakres tematyczny jest portal **InfoZawodowe**. Jest to platforma utworzona dzięki współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014 – 2020²².

---

²⁰ www.zpe.gov.pl/filmy-i-instrukcje [Dostęp dnia 15.09.2022].

²¹ www.zpe.gov.pl/a/preorientacja-i-orientacja-zawodowa/DpQ1p1wjh [Dostęp dnia 15.09.2022].

²² www.doradztwo.ore.edu.pl/portal-infozawodowe-men-gov-pl---zrodlo-wiedzy-o-zawodach-i-ksztalceniu-zawodowym/ [Dostęp dnia 15.09.2022].

Przeglądanie portalu **InfoZawodowe** nie wymaga zalogowania się , jednakże dostęp do niektórych zasobów, treści i funkcjonalności jest możliwy tylko dzięki uprzedniej rejestracji konta na tym portalu.

Portal pretenduje do miana bycia platformą będącą odpowiedzią na potrzeby wszystkich interesariuszy związanych z procesem kształcenia zawodowego, czyli szkół, pracodawców i pozostałych użytkowników (uczniów, kandydatów, nauczycieli i innych). Stworzono osobne zakładki dedykowane szkołom oraz pracodawcom w których każdy z nich może się zapoznać z kierowaną do nich funkcjonalnością. Nie oznacza to jednak, że pozostali użytkownicy nie mają możliwości korzystania z tych wskazanym konkretnych grupom funkcjonalności. Każdy może skorzystać z zasobu który go interesuje, jednak jak już wcześniej wspomniano, część z nich wymaga uprzedniej rejestracji, a część nie.

Strona www.infozawodowe.mein.gov.pl zawiera stosunkowo mało materiałów²³, jednakże posiada już określoną strukturę – przygotowane są zakładki, wymagające jedynie wypełnienia w odpowiednie treści i narzędzia. Analiza struktury tego portalu wskazała na następujące funkcjonalności, przedstawione na rycinie nr 6.

---

²³ Stan na dzień 15.09.2022 r.

Ryc. 6. Analiza struktury portalu InfoZawodowe.

Dla użytkownika bez logowania	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukiwarka ofert i inicjatyw szkół • Aktualności dotyczące szkolnictwa branżowego oraz doradztwa zawodowego • Dostęp do darmowych materiałów e-learningowych • Wyszukiwania szkół kształcących w danym zawodzie • Charakterystyka zawodów na rynku pracy • Wyszukiwanie kursów zawodowych • Wyszukiwanie informacji o organizacjach i pracodawcach
Dla użytkownika po zalogowaniu	<ul style="list-style-type: none"> • Zamieszczenie ofert pracy, staży uczniowskich i praktyk zawodowych • Zarządzanie profilem szkoły • Publikowanie inicjatyw • Platforma kontaktu z innymi uczestnikami

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.infozawodowe.mein.gov.pl

Portal ten ma bez wątpienia bardzo duży potencjał rozwoju. Wydaje się on być połączeniem potrzeb wszystkich stron związanych z procesem kształcenia zawodowego a następnie rozwoju zawodowego. Pomysł zamieszczenia kompleksowych informacji w jednym miejscu, skierowanych do wszystkich grup odbiorców wydaje się być bardzo trafny. Portal ten jeśli będzie wzbogacany, uaktualniany o treści i materiały ma szansę być idealną platformą dla każdego użytkownika chcącego w jednym miejscu znaleźć interesujące go materiały, takie jak:

- opisy zawodów (również w formach interaktywnych),
- wyszukiwarka szkół kształcących w danym zawodzie (z pełnym opisem i danymi kontaktowymi),
- materiały do celów szkoleniowych,
- informacje na temat inicjatyw szkół i pracodawców,
- informacje na temat organizacji branżowych i pracodawców,
- wyszukiwarka ofert pracy.

Ponadto portal ten może być doskonałym miejscem do nawiązywania współpracy, wymieniania kontaktów, informacji, wiedzy pomiędzy

wszystkimi interesariuszami procesu kształcenia zawodowego. Jednakże warunkiem osiągnięcia tego celu jak i wspomnianych wcześniej jest odpowiednie zarządzanie platformą, systematyczne, częste wzbogacanie o dane i materiały i dopilnowanie jej rozwoju w wytyczonym przez twórców portalu kierunku²⁴.

Wnioski

Kluczem do realizacji kształcenia branżowego spełniającego wszystkie założenia wprowadzonej reformy powinny być narzędzia ICT umożliwiające sprawną realizację założonych w reformie celów. Wśród nich wymienić platformy już istniejące przed wdrożeniem zmian jak i te, które zainicjowały swoją działalność w ostatnich latach. Wśród podstawowych platform wspomagających ten proces wyróżnić można a jednocześnie ocenić przydatność w zakresie wspierania współpracy następujące rozwiązania:

- Sieć Europejskich Ofert Pracy (EURES): ocena przydatności – niska.
- Centralna Baza Ofert Pracy (CBOP): ocena przydatności – niska.
- Zintegrowana Platforma Edukacyjna: ocena przydatności – średnia.
- InfoZawodowe: ocena przydatności – wysoka (pod warunkiem uzupełnienia brakujących treści).

---

²⁴ www.infozawodowe.mein.gov.pl [Dostęp dnia 15.09.2022].

2. Korzystanie przez szkoły branżowe ze zidentyfikowanych platform internetowych do nawiązywania współpracy z przedsiębiorcami turystycznymi.

W ramach identyfikacji wykorzystania platform internetowych do nawiązywania współpracy z przedsiębiorcami zdecydowano się na przeprowadzenie badań kwestionariuszowych. Badanie zrealizowano przy wykorzystaniu formularzy Google Forms we wrześniu i październiku 2022 roku. Kwestionariusz składał się z 14 pytań oraz metryczki. Pytania miały charakter pytań otwartych i zamkniętych i obejmowały następujące zakresy tematyczne:

- wykorzystanie platform internetowych przez szkoły branżowe,
- identyfikacja luk w zakresie użyteczności poszczególnych platform,
- analiza możliwości wykorzystania wymienionych w kwestionariuszu platform do zniwelowania barier współpracy,
- analiza skłonności do rekomendacji portalu,
- wskazanie działań, które należałoby podjąć, aby współpraca była bardziej efektywna,
- wskazanie źródeł wiedzy o istnieniu wymienionych platform,
- wskazanie częstotliwości korzystania z platformy,
- identyfikacji luk informacyjnych na wymienionych platformach.

Dostęp do kwestionariusza rozpowszechniono za pośrednictwem wiadomości e-mail wysłanych do placówek z rejestru szkół branżowych pobranych z portalu Dane.gov.pl, w którym zdefiniowano 1640 rekordów. W badaniu udział wzięło ostatecznie 114 placówek (patrz tab. nr 7), przy czym 98 to szkoły branżowe I stopnia, natomiast 16 placówek to szkoły branżowe II stopnia.

Tab. 7. Szkoły branżowe biorące udział w badaniu (typ szkoły)

Typ szkoły	N	%
Szkoła branżowa I stopnia	98	85,96
Szkoła branżowa II stopnia	16	14,04
Razem	114	100,00

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 8. Szkoły branżowe biorące udział w badaniu (zawód nauczany w szkole)

Zawód	N	%
kelner	8	7,02
kucharz	38	33,33
pracownik obsługi hotelowej	2	1,75
pracownik pomocniczy gastronomii	2	1,75
pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	10	8,77
technik hotelarstwa	16	14,04
technik usług kelnerskich	1	0,88
technik żywienia i usług gastronomicznych	37	32,46
Razem	114	100,00

Źródło: opracowanie własne.

Respondenci reprezentujący badane szkoły branżowe pochodzili przede wszystkim z placówek kształcących w zawodzie kucharza (38 placówek) oraz technika żywienia i usług gastronomicznych (37 placówek) – patrz tab. nr 8.

W jednym z pierwszych pytań respondenci poproszeni zostali o wskazanie, z których platform internetowych korzystają (patrz tab. nr 8). Wśród dwóch najpopularniejszych platform znalazły się CBOP (21 wskazań) oraz ZPE (23 wskazania). Niestety 28 osób wskazało, że nie zna wymienionych platform – wątek słabej promocji platform w szkołach pojawia się także w kolejnych częściach niniejszego badania.

Tab. 8. Korzystanie z platform internetowych w szkołach branżowych.

Nazwa portalu	N	%
CBOP - Centralna Baza Ofert Pracy	21	18,42
EURES - Sieć europejskich ofert pracy	12	10,53
ZPE - Zintegrowana platforma edukacyjna	23	20,18
InfoZawodowe	17	14,91
Inne	13	11,40
Żadne z powyższych	28	24,56
Razem	114	100,00

Źródło: opracowanie własne.

Respondenci mieli możliwość wskazania także innych platform, które wykorzystują w codziennej pracy. Wśród nich znalazły się przede wszystkim bazy ofert pracy (publiczne i prywatne) oraz strony internetowe organizacji branżowych.

Tab. 9. Przyczyny braku korzystania z badanych platform internetowych.

Odpowiedź respondentów	N	%
nie znam tych portali	20	71,43
znam te portale, ale w placówce nie ma pracownika, który podjąłby się wykorzystywania portali w codziennej pracy	5	17,86
znam te portale, ale nie widzę możliwości ich wykorzystania w codziennej pracy	3	10,71
Razem	28	100,00

Źródło: opracowanie własne.

W celu ustalenia przyczyn braku korzystania z platform zastosowano pytanie zamknięte, w którym 20 respondentów wskazało na brak znajomości wymienionych portali. Kolejne 5 osób wskazało, że zna te portale, ale w placówce nie ma pracownika, który podjąłby się wykorzystania w codziennej pracy w placówce a 5 badanych wskazało, że nie widzi możliwości wykorzystania ich w codziennej pracy (patrz tab. nr 9).

Tab. 10. Ocena użyteczności portalu CBOP w opinii respondentów

Element oceny użyteczności	całkowicie się zgadzam	zgadzam się	nie mam zdania	nie zgadzam się	całkowicie się nie zgadzam	Razem N
nie widzę korzyści z korzystania z platformy	0,00	0,00	4,00	6,00	11,00	21,00
mam negatywne doświadczenia z dotychczasowego korzystania	0,00	3,00	4,00	7,00	7,00	21,00
nie miałem świadomości o zakresie funkcjonalnym portalu	0,00	0,00	6,00	9,00	6,00	21,00
platforma nie działa poprawnie (pojawiają się liczne problemy techniczne)	0,00	0,00	3,00	7,00	11,00	21,00
platforma nie jest łatwa w użytkowaniu	0,00	2,00	3,00	5,00	11,00	21,00
platforma źle działa na urządzeniach mobilnych	0,00	2,00	6,00	8,00	5,00	21,00
nie mogę znaleźć interesujących mnie informacji	0,00	0,00	5,00	11,00	5,00	21,00

Źródło: opracowanie własne.

W dalszej części badania zweryfikowano użyteczność poszczególnych portali w opinii respondentów (parz ryc. od 10 do 13) a respondenci mogli wypowiedzieć się, w jakim stopniu zgadzają się z przedstawionymi sformułowaniami.

Tab. 11. Ocena użyteczności portalu EURES w opinii respondentów

Element oceny użyteczności	całkowicie się zgadzam	zgadzam się	nie mam zdania	nie zgadzam się	całkowicie się nie zgadzam	Razem N
nie widzę korzyści z korzystania z platformy	0,00	0,00	6,00	4,00	2,00	12,00
mam negatywne doświadczenia z dotychczasowego korzystania	0,00	1,00	7,00	3,00	1,00	12,00
nie miałem świadomości o zakresie funkcjonalnym portalu	0,00	0,00	8,00	2,00	2,00	12,00
platforma nie działa poprawnie (pojawiają się liczne problemy techniczne)	0,00	0,00	0,00	7,00	5,00	12,00
platforma nie jest łatwa w użytkowaniu	0,00	0,00	1,00	7,00	4,00	12,00
platforma źle działa na urządzeniach mobilnych	0,00	0,00	8,00	2,00	2,00	12,00
nie mogę znaleźć interesujących mnie informacji	0,00	0,00	3,00	9,00	0,00	12,00

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 12. Ocena użyteczności portalu ZPE w opinii respondentów

Element oceny użyteczności	całkowicie się zgadzam	zgadzam się	nie mam zdania	nie zgadzam się	całkowicie się nie zgadzam	Razem N
nie widzę korzyści z korzystania z platformy	0,00	0,00	1,00	15,00	7,00	23,00
mam negatywne doświadczenia z dotychczasowego korzystania	0,00	0,00	0,00	16,00	7,00	23,00
nie miałem świadomości o zakresie funkcjonalnym portalu	0,00	0,00	2,00	16,00	5,00	23,00
platforma nie działa poprawnie (pojawiają się liczne problemy techniczne)	0,00	0,00	0,00	15,00	8,00	23,00
platforma nie jest łatwa w użytkowaniu	0,00	0,00	4,00	16,00	3,00	23,00
platforma źle działa na urządzeniach mobilnych	0,00	0,00	12,00	7,00	4,00	23,00
nie mogę znaleźć interesujących mnie informacji	0,00	0,00	5,00	15,00	3,00	23,00

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 13. Ocena użyteczności portalu InfoZawodowe w opinii respondentów

Element oceny użyteczności	całkowicie się zgadzam	zgadzam się	nie mam zdania	nie zgadzam się	całkowicie się nie zgadzam	Razem N
nie widzę korzyści z korzystania z platformy	0,00	7,00	8,00	1,00	1,00	17,00
mam negatywne doświadczenia z dotychczasowego korzystania	0,00	6,00	9,00	1,00	1,00	17,00
nie miałem świadomości o zakresie funkcjonalnym portalu	0,00	0,00	9,00	6,00	2,00	17,00
platforma nie działa poprawnie (pojawiają się liczne problemy techniczne)	0,00	2,00	8,00	6,00	1,00	17,00
platforma nie jest łatwa w użytkowaniu	0,00	0,00	8,00	8,00	1,00	17,00
platforma źle działa na urządzeniach mobilnych	0,00	0,00	12,00	3,00	2,00	17,00
nie mogę znaleźć interesujących mnie informacji	0,00	6,00	8,00	3,00	0,00	17,00

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawiciele szkół branżowych biorących udział w badaniu generalnie nie negowali użyteczności samych platform, (EURES i ZPE – wszystkie odpowiedzi neutralne lub pozytywne), niemniej w przypadku portalu InfoZawodowe podkreślali już brak korzyści z korzystania z platformy oraz negatywne doświadczenia z dotychczasowego korzystania, co zdaniem autora może mieć swoje podłoże w dużych brakach informacyjnych na portalu.

W nawiązaniu do głównego celu raportu zdecydowano się także na zweryfikowanie oceny możliwości wykorzystania platform (badanych lub innych) do zniwelowania barier współpracy pomiędzy szkołą branżową a pracodawcami (patrz tab. nr 14). Niestety tylko 23 respondentów widziało taką możliwość, 48 nie widziało takiej możliwości a 43 nie potrafiło wskazać czy jest taka możliwość. Na podstawie tego pytania należy wnioskować, że w celu zniwelowania barier należy poszukiwać

innych rozwiązań jak np. spotkania branżowe, networking lub być może webinarów organizowanych dla obu stron.

Tab. 14. Ocena możliwości wykorzystania platform do zniwelowania barier współpracy pomiędzy szkołą branżową a pracodawcami

Odpowiedzi respondentów	N	%
zdecydowanie tak	0	0,00
tak	23	20,18
nie mam zdania	43	37,72
nie	34	29,82
zdecydowanie nie	14	12,28
	114	100,00

Źródło: opracowanie własne.

Potwierdzeniem wniosku, iż zniwelowania barier należy poszukiwać w innych metodach i narzędziach świadczy niska skłonność do rekomendacji analizowanych platform (patrz tab. nr 15). Tylko w przypadku ZPE 3 respondentów uznało to za wysoce prawdopodobne, a łącznie 18 respondentów uznało to za nieprawdopodobne w przypadku wszystkich platform łącznie.

Tab. 15. Skłonność do rekomendacji wybranych platform internetowych (1: nieprawdopodobne, 5: wysoce prawdopodobne)

	1	2	3	4	5	Razem N
Nazwa portalu						
CBOP	7	8	4	2	0	21
EURES	4	5	1	1	0	12
ZPE	2	5	7	6	3	23
InfoZawodowe	5	6	4	2	0	17

Źródło: opracowanie własne.

Aby uzyskać rekomendację w zakresie wykorzystania istniejących platform zadano pytanie o proponowane działania w zakresie zwiększenia efektywności ich funkcjonowania. W uzyskanych odpowiedziach przeważały sformułowania, że w szkołach brakuje informacji

o funkcjonowaniu tych platform. Respondenci podkreślali, że platformą, która w największym stopniu jest w stanie zniwelować bariery współpracy jest InfoZawodowe. Jednocześnie dostrzegali mankamenty platformy związane z brakiem treści na wielu podstronach.

W kolejnym pytaniu otwartym poszukiwano dobrych praktyk w tym zakresie. W tym przypadku, wśród nielicznych odpowiedzi, jako dobre praktyki wskazywano organizację spotkań branżowych, konferencji i webinarów organizowanych przez np. hotelarzy dla nauczycieli, których celem ma być wypracowanie dobrych praktyk w zakresie programu kształcenia.

W ramach badania podjęto także próbę ustalenia źródeł wiedzy o istnieniu platform. W większości przypadków kluczowe okazało się wykorzystanie Internetu, co świadczy o tym, że nauczyciele samodzielnie natrafiali na opisywane w raporcie platformy. Drugim istotnym źródłem wiedzy były konferencje, szkolenia i webinaria (patrz tab. nr 16).

Tab. 16. Źródło wiedzy o istnieniu wybranej platformy internetowej w opinii respondentów

Nazwa portalu	internet	znajomi/inni nauczyciele	dyrekcja szkoły	oficjalna korespondencja	konferencja, szkolenie, webinar	Razem N
CBOP	14	1	1	0	5	21
EURES	9	1	1	0	1	12
ZPE	15	2	0	0	6	23
InfoZawodowe	12	1	0	0	4	17

Źródło: opracowanie własne.

Osoby biorące udział w badaniu z reguły rzadko lub bardzo rzadko (poza platformą ZPE) korzystały z wymienionych w badaniu platform internetowych (patrz tab. nr 17). Większa popularność ZPE wynika zapewne z materiałów dla uczniów i nauczycieli, które umieszczone zostały na tej stronie internetowej. Niestety nie jest ona ukierunkowana na niwelowanie barier współpracy pomiędzy szkołami branżowymi a pracodawcami.

Tab. 17. Częstotliwość korzystania z wybranej platformy internetowej

Nazwa portalu	bardzo często	często	rzadko	bardzo rzadko	Razem N
CBOP	0	3	15	3	21
EURES	0	2	8	2	12
ZPE	7	12	2	2	23
InfoZawodowe	0	2	2	13	17

Źródło: opracowanie własne.

Wnioski

Wśród dwóch najpopularniejszych platform wykorzystywanych w szkołach branżowych znalazły się – portal EURES oraz CBOP. Niestety tylko szkoły biorące udział w badaniu w większości nie widzą możliwości, aby bariery można było niwelować przy wykorzystaniu platform internetowych. Zdaniem autora w celu zniwelowania barier należy poszukiwać innych rozwiązań jak np. spotkania branżowe, networking lub być może webinarów organizowanych dla obu stron. Potwierdzeniem wniosku, iż zniwelowania barier należy poszukiwać w innych metodach i narzędziach świadczy także niska skłonność do rekomendacji analizowanych platform (patrz tab. nr 15).

Portalem o największym potencjale do niwelowania barier pomiędzy szkołami branżowymi a przedsiębiorcami okazała się strona InfoZawodowe, która wymaga jednocześnie wielu uzupełnień.

3. Korzystanie przez przedsiębiorców turystycznych ze zidentyfikowanych platform internetowych do nawiązywania współpracy ze szkołami branżowymi.

W celu weryfikacji wykorzystania platform internetowych do nawiązywania współpracy zdecydowano się na:

- ocenę funkcjonowania portalu EURES do poszukiwania partnerstwa ze szkołami branżowymi,

- analizę ofert pracy zamieszczonych w portalu CBOP dla zawodów kucharz, kelner, pracownik obsługi hotelowej, pracownik pomocniczy gastronomii, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, technik hotelarstwa, technik usług kelnerskich, technik żywienia i usług gastronomicznych,
- ocenę przydatności ZPE do nawiązywania współpracy ze szkołami branżowymi,
- ocenę funkcjonowania portalu InfoZawodowe.

Zgodnie z opisem platformy EURES w poprzednich częściach raportu jest ona znakomitym narzędziem do poszukiwania pracy lub pracownika w branż HGT. Nie spełnia ona jednak swojej roli w zakresie nawiązywania współpracy ze szkołami branżowymi. Na stronach platformy znaleźć można jedynie wzmianki o funkcjonowaniu szkół branżowych m.in. w następujących kontekstach:

- opis systemu edukacji w Polsce²⁵,
- raport „Rynek pracy i nauka zawodu na pograniczu polsko-czesko-niemieckim 2021” – opis szkolnictwa zawodowego w Polsce²⁶.
- opis staży i praktyk zawodowych²⁷ tj. na portalu znaleźć można wyjaśnienia czym są Staże uczniowskie u pracodawców dla uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe tj. uczniów branżowej szkoły I stopnia niebędących młodocianymi pracownikami i uczniów technikum),

²⁵ https://eures.praca.gov.pl/pl/w/system-edukacji?p_l_back_url=%2Fwyniki-wyszukiwania%3Fq%3Dszko%25C5%2582a%2Bbran%25C5%25BCowa [Dostęp dnia 30.10.2022]

²⁶ https://eures.praca.gov.pl/wyniki-wyszukiwania?p_p_id=com_liferay_portal_search_web_search_results_portlet_SearchResultsPortlet&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&com_liferay_portal_search_web_search_results_portlet_SearchResultsPortlet_mvcPath=%2Fview_content.jsp&com_liferay_portal_search_web_search_results_portlet_SearchResultsPortlet_assetEntryId=356084&com_liferay_portal_search_web_search_results_portlet_SearchResultsPortlet_type=document&p_l_back_url=%2Fwyniki-wyszukiwania%3Fq%3Dszko%25C5%2582a%2Bbran%25C5%25BCowa [Dostęp dnia 30.10.2022]

²⁷ https://eures.praca.gov.pl/staze-i-praktyki-zawodowe?p_l_back_url=%2Fwyniki-wyszukiwania%3Fq%3Dszko%25C5%2582a%2Bbran%25C5%25BCowa [Dostęp dnia 30.10.2022]

- raport „Życie i praca w Polsce” (ogólc aspekty kształcenia zawodowego),
- opis przygotowania zawodowego pracowników młodocianych²⁸,
- opis możliwości wyszukiwania szkół w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych.

Wśród wymienionych w portalu usług dla pracodawców znajduje się jedynie zapewnienie dostępu do informacji czy też zapewnienie dostępu do ofert kandydatów do pracy. Portal ten stanowi zatem jedynie bazę wiedzy, dla świadomych (w poszukiwaniach rzetelnych źródeł) przedsiębiorców. W żaden sposób jednak nie wspiera procesu kojarzenia i współpracy obu stron.

W dalszej kolejności przeprowadzono analizę ofert pracy zamieszczonych w portalu CBOP dla zawodów: kucharz, kelner, pracownik obsługi hotelowej, pracownik pomocniczy gastronomii, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, technik hotelarstwa, technik usług kelnerskich, technik żywienia i usług gastronomicznych. Dane pobrano na dzień 19 września 2022 r.

---

²⁸ https://eures.praca.gov.pl/przygotowanie-zawodowe?p_l_back_url=%2Fwyniki-wyszukiwania%3Fq%3Dszko%25C5%2582a%2Bbran%25C5%25BCowa [Dostęp dnia 30.10.2022]

Tab. 18. Liczba ofert pracy dla poszczególnych zawodów szkolnictwa branżowego

Nazwa zawodu	Ilość ofert pracy
kelner	326
kucharz (w tym kucharz kuchni orientalnej, wietnamskiej, indyjskiej, , sushi master, pizzerman, diet pudełkowych)	521
pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	3
pracownik pomocniczy gastronomii	6
technik hotelarstwa	1
technik żywienia	1
technik usług kelnerskich	0
RAZEM	858

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pobranych z portalu (stan na dzień 19.09.2022).

Brak zainteresowania zawodami w zakresie pracowników pomocniczych obsługi hotelowej może świadczyć o tym, że pracodawcy na te stanowiska wybierają osoby bez kwalifikacji branżowych. Ponadto pracodawcy wybierają zawody nazwane bardziej precyzyjnie jak kelner czy kucharz aniżeli wskazujące na ogólną wiedzę w zakresie hotelarstwa czy żywienia.

Tab. 19. Liczba ofert pracy w zawodzie kelner w podziale na formę zatrudnienia

Typ umowy	Ilość ofert pracy
Praktyka absolwencka	1
Spółdzielcza umowa o pracę	1
Umowa o dzieło	2
Umowa o pracę (w tym: na czas określony, na czas nieokreślony, na okres próbny, na zastępstwo)	236
Umowa zlecenie	77
Brak danych	9

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 20. Liczba ofert pracy w zawodzie kucharz w podziale na formę zatrudnienia

Typ umowy	Ilość ofert pracy
Praktyka absolwencka	12
Spółdzielcza umowa o pracę	0
Umowa o dzieło	0
Umowa o pracę (w tym: na czas określony, na czas nieokreślony, na okres próbny, na zastępstwo)	419
Umowa zlecenie	69
Brak danych	21

Źródło: opracowanie własne.

Analiza wynagrodzenia wskazała, że stawki wynagrodzenia dla kucharzy są najwyższe. Najlepsze oferty oscylowały wokół 5000 do 7000

złoty. Wśród trzydziestu najlepiej wynagradzanych zawodów 28 stanowią kucharze a jedynie 2 kelnerzy.

Bezpośrednie wykorzystanie portalu przez przedsiębiorców jest znikome bowiem 697 ofert (na 901 występujących w tym okresie w bazie) dodanych zostało do portalu przez Powiatowy Urząd Pracy, 37 przez młodzieżowe biura pracy lub młodzieżowe biura kariery, 21 przez Urząd Pracy Miasta Stołecznego W-wy, 18 ofert przez MPiPS – PGP, 17 ofert przez Wojewódzki Urząd Pracy, a pozostały oferty przez punkty pośrednictwa pracy, miejskie lub grodzkie urzędy pracy. W 32 przypadkach zabrakło informacji o podmiocie, który dodał ofertę.

Tab. 21. Liczba ofert pracy

Lokalizacja oferty	Ilość ofert pracy
Woj. Dolnośląskie	62
Woj. Kujawsko-Pomorskie	45
Woj. Lubelskie	38
Woj. Lubuskie	15
Woj. Łódzkie	35
Woj. Małopolskie	75
Woj. Mazowieckie	93
Woj. Opolskie	22
Woj. Podkarpackie	39
Woj. Podlaskie	25
Woj. Pomorskie	76
Woj. Śląskie	112
Woj. Świętokrzyskie	57

Woj. Warmińsko-Mazurskie	50
Woj. Wielkopolskie	45
Woj. Zachodniopomorskie	84
Oferty zagraniczne (Austria, Niemcy, Norwegia, Szwecja, Finlandia, Czechy)	27

Zródło: opracowanie własne.

Kolejną ocenianą platformą jest Zintegrowana Platforma Edukacyjna (ZPE), która została szczegółowo opisana w poprzednich rozdziałach. Zgodnie z przedstawionym opisem jest ona skierowana do uczniów i nauczycieli odnosi się do kształcenia ogólnego i zawodowego. Na stronach platformy znajdują się treści „Dla uczenia” czy też „Dla nauczyciela”, jednak nie ma tam informacji „Dla przedsiębiorcy”. Z tego powodu należy uznać, że ZPE nie ułatwia podjęcia współpracy pomiędzy szkołami a przedsiębiorcami.

Ostatnim z analizowanych portali jest InfoZawodowe. Funkcjonowanie tego portalu w największym stopniu może poprawić współpracę pomiędzy szkołami branżowymi a pracodawcami, ale wymaga jeszcze wielu uzupełnień.

Strony i systemy do analizy ruchu na ww. portalu wskazują na niewielkie ruch na tej stronie a popularny Google Trends wskazuje, że liczba wyszukiwań nie pozwala na prezentację danych.

W portalu znajduje się wykaz 7039 szkół i placówek, co świadczy o zasileniu portalu danymi publicznymi, ale na dzień 30.10.2022 nie zamieszczono w nim żadnej oferty pracy. Ponadto opisano jedynie dwie inicjatywy tj. Eliminacje Krajowe WorldSkills Poland 2021 w konkurencji: Technik Laboratorium Chemicznego, które odbyły się 28 maja 2021 r. w siedzibie Centrum Badawczo-Rozwojowego Grupy Azoty S.A.

w Tarnowie oraz raport dotyczący szkół kształcących przyszłych pracowników kolei. Analiza powstała w oparciu o dane statystyczne, wywiady z przewoźnikami i przede wszystkim na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród dyrektorów szkół w 2019 roku.

Tab. 22. Analiza funkcjonalności portalu InfoZawodowe.

Główne menu portalu	Zakładka w menu	Dostępne informacje	Uwagi/Ocena
Kształcenie zawodowe	Szkolnictwo branżowe	Link do strony MEiN	Nd.
	Inicjatywy	Opis dwóch inicjatyw (2019 i 2021)	Brak aktualnych informacji.
	E-materiały	Link do strony ZPE	Nd.
	Produkty projektów	Powrót na stronę główną	Brak aktualnych informacji.
Poznaj zawody	Materiały multimedialne	501 materiałów dla zawodów	Brak danych o zarobkach, wynikach egzaminów, preferencjach uczniów.
	Kompas szkolnictwa branżowego	Link do strony IBE	Nd.
	Informator o zawodach	Link do publikacji ORE	Nd.
Znajdź szkołę/kurs	Znajdź szkołę	Wyszukiwarka 7039 szkół	Brak uwag.
	Znajdź kurs	Wyszukiwarka 1503 kursów	Strona nie działa. Brak szczegółowych informacji o kursach. Baza wypełniona jedynie „pustymi rekordami”.
Znajdź pracodawcę	Reprezentatywne organizacje pracodawców	Przekierowania do 6 związków pracodawców	Brak uwag.
	Organizacje branżowe	Wyszukiwarka 228 organizacji branżowych	Brak uwag.
	Pracodawcy	Bd.	Strona nie działa. Powrót na stronę główną.
Oferty współpracy	Oferty pracodawców	Bd.	Działanie wymaga promocji.

	Oferty szkół	Bd.	Działanie wymaga promocji.
Doradztwo zawodowe	Portal doradztwa	Link do strony ORE	Nd.
	Portal z ofertami pracy	Przekierowanie do portali z ofertami pracy	Brak uwag.

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza wykazała, że strona funkcjonuje w ograniczonym zakresie (wyszukiwarka szkół, organizacji branżowych, organizacji pracodawców, wskazywanie portali z ofertami pracy) i wymaga wielu uzupełnień w zakresie celów, dla których została powołana tj. przede wszystkim wyszukiwania inicjatyw szkół i pracodawców a także ofert współpracy kierowanych przez obie strony nawzajem do siebie.

Wnioski

W wyniku przeprowadzonej analizy platforma EURES okazała się znakomitym narzędziem do poszukiwania pracy lub pracownika w branżach HGT. Nie spełnia ona jednak swojej roli w zakresie nawiązywania współpracy ze szkołami branżowymi.

W zakresie CBOP wykorzystanie portalu przez przedsiębiorców jest znikome bowiem większość ofert dodawanych jest przez instytucje funkcjonujące w ekosystemie urzędów pracy a nie przedsiębiorców. Tym samym przedsiębiorcy nie zarządzają ogłoszeniem i nie mają pretekstów do wykorzystywania portalu w swojej działalności.

Z kolei na ZPE znajdują się treści „Dla uczenia” czy też „Dla nauczyciela”, jednak nie ma tam informacji „Dla przedsiębiorcy”. Z tego powodu należy uznać, że ZPE nie ułatwia podjęcia współpracy pomiędzy szkołami a przedsiębiorcami.

Portalem, który w największym stopniu może zniwelować istniejącą lukę jest InfoZawodowe, ale przeprowadzona analiza wykazała, że wymaga on jeszcze wielu uzupełnień.

4. Identyfikacja barier utrudniających wykorzystywanie zidentyfikowanych portali internetowych do nawiązywania współpracy szkół branżowych z przedsiębiorcami turystycznymi. Wnioski i rekomendacje dla Rady.

Mimo, że przyjęte w reformie założenia znacznie przybliżyły środowisko pracodawców do szkół branżowych to możliwości wykorzystania platform internetowych do zacieśnienia współpracy szkół z przedsiębiorcami nie są w pełni wykorzystywane. Oczywiście na kompleksową ocenę jest aktualnie za wcześnie, jednak ocena stosowanych narzędzi może być przydatnym impulsem do usprawnienia tego procesu.

Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami współpraca może mieć formę praktycznej nauki zawodu, wyposażenia warsztatów lub pracowni szkolnych, współorganizacji egzaminów zawodowych, tworzenia klas patronackich czy też wspólnej promocji kształcenia zawodowego. Niemniej żadna z opisywanych w raporcie platform nie zawiera informacji

o zainteresowaniu szkoły branżowej pozyskaniem partnera dla konkretnej klasy czy też o możliwości wskazania potrzeb w zakresie warsztatów lub pracowni szkolnych. Tego rodzaju giełda informacji powinna być podstawowym narzędziem dla niwelowania luk występujących we współpracy pomiędzy tymi dwiema stronami.

Niestety portale prezentujące oferty pracy także nie dostrzegają potencjału tkwiącego w szkołach branżowych, bowiem w zdefiniowanych polach określających rodzaj umowy poza umową o pracę, umową zlecenie i o dzieło sporadycznie występują praktyki absolwenckie (14 przypadków na 901 rekordów dla branży HGT). Ponadto portale takie jak EURES czy CBOP dysponują ofertami pracy od pracodawców, ale w większości oferty

te nie zostały tam dodane bezpośrednio przez pracodawców. Oferty wpisywane są bowiem przez instytucje funkcjonujące w ekosystemie urzędów pracy. Pracodawca, który chce, aby jego oferta pracy była umieszczona w bazie CBOP musi zgłosić takową ofertę do Powiatowego Urzędu Pracy bezpośrednio w urzędzie, za pomocą listu lub online.

W analizie danych pochodzących z portalu CBOP wyraźnie widać trend zmniejszenia zainteresowania zawodami w zakresie pracowników pomocniczych obsługi hotelowej co może świadczyć o tym, że pracodawcy na te stanowiska wybierają osoby bez kwalifikacji branżowych. Ponadto pracodawcy wybierają zawody nazwane bardziej precyzyjnie jak kelner czy kucharz aniżeli wskazujące na ogólną wiedzę w zakresie hotelarstwa czy żywienia.

Z kolei ZPE to znakomite źródło wiedzy i materiałów dla nauczycieli i uczniów, ale pomija całkowicie wątki dla pracodawców. Wiele dostępnych tam rozwiązań jak np. udostępnienie materiałów, komunikowanie się w czasie rzeczywistym czy możliwość tworzenia wideokonferencji to funkcjonalności, które można by wykorzystać w pracy przedstawicieli szkół branżowych z pracodawcami. Należy docenić, że portal ZPE zawiera materiały związane z preorientacją i orientacją zawodową przybliżające uczniom różne zawody, także te związane z HGT jak: kelner, kucharz, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, technik hotelarstwa, technik organizacji turystyki, technik turystyki na obszarach wiejskich, przewodnik wycieczek

Portalem, który pretenduje do miana bycia platformą będącą odpowiedzią na potrzeby wszystkich interesariuszy związanych z procesem

kształcenia zawodowego jest portal InfoZawodowe.mein.gov.pl, jednak na tym etapie funkcjonowania portal wymaga jeszcze wielu uzupełnień.

Portal ten, jeśli będzie wzbogacany, uaktualniany o treści i materiały, ma szansę być idealną platformą dla każdego użytkownika chcącego w jednym miejscu znaleźć interesujące go materiały.

Ponadto może być doskonałym miejscem do nawiązywania współpracy, wymieniać kontaktów, informacji, wiedzy pomiędzy wszystkimi interesariuszami procesu kształcenia zawodowego. Jednakże warunkiem osiągnięcia tego celu, jak i wspomnianych wcześniej, jest odpowiednie zarządzanie platformą, systematyczne, częste wzbogacanie o dane i materiały i dopilnowanie jej rozwoju w wytyczonym przez twórców portalu kierunku.

Analiza funkcjonalności portalu wykazała wiele uchybień jak np. brak aktualnych informacji o inicjatywach czy brak ofert współpracy ze strony szkół lub pracodawców. Słabym punktem funkcjonowania analizowanego portalu jest jego promocja w obu środowiskach. Próba przeprowadzenia badań kwestionariuszowych wśród pracodawców nie powiodła się, głównie ze względu na brak znajomości portalu w tym środowisku. Z kolei przedstawiciele szkół branżowych wskazywali, że dowiedzieli się o istnieniu tych narzędzi samodzielnie za pośrednictwem Internetu. Respondenci także negatywnie odnieśli się do możliwości wykorzystania platform do zniwelowania barier współpracy pomiędzy szkoła branżową a pracodawcami.

Potwierdzeniem wniosku, iż zniwelowania barier należy poszukiwać w innych metodach i narzędziach, świadczy niska skłonność do rekomendacji analizowanych platform.

W związku z powyższym Sektorowa Rada ds. Kompetencji – Turystyka powinna podjąć następujące działania niwelujące zdiagnozowaną lukę:

1. Organizacja spotkań integrujących dla nauczycieli i pracodawców podczas których przedstawiciele lub administratorzy opisanych w raporcie platform (w tym przede wszystkim InfoZawodowe) będą informowali o funkcjonalnościach dostępnych na ich portalach.
2. Aktywne promowanie współpracy z wykorzystaniem platform podczas spotkań pracodawców z członkami Rady.
3. Lobbowanie wśród administratorów platform CBOP, EURES i ZPE rozszerzenia funkcjonalności, które będą dedykowane współpracy przedsiębiorców ze szkołami branżowymi.

Spis wykorzystanych źródeł

- Burakowska-Ogińska L., EURES jako forma wsparcia w zarządzaniu karierą zawodową, [w:] Zarządzanie innowacyjne w gospodarce i biznesie, 2 (29)/2019.
- McGrath J., Report on Labour Shortages and Surpluses, European Labour Authority, Bratislava 2021.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2004 nr 99 poz. 1001 z późn. zm.).

- Współpraca szkolnictwa zawodowego z przedsiębiorcami w województwie dolnośląskim, Wałbrzych 2019.
- EURES publications: <https://www.ela.europa.eu/en/eures-publications> [dostęp 15.09.2022].
- EURES Statistics: https://ec.europa.eu/eures/eures-apps/cvo/page/statistics?lang=pl&app=3.12.1-build-0&pageCode=statistics_cvo
- Eures: Recruiting in Europe: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4aeec185-5cc0-11ec-91ac-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-260920022>
- European Job Days: <https://europeanjobdays.eu/en> [dostęp 15.09.2022].
- Portal CBOP: <https://oferty.praca.gov.pl/portal/index.cbop>
- Portal EURES: <https://oferty.praca.gov.pl/portal/index.cbop>)
- Portal ICEIN: www.icein.gov.pl/zpe/
- Portal InfoZawodowe: <https://infozawodowe.mein.gov.pl/>
- Portal ORE: www.doradztwo.ore.edu.pl/portal-infozawodowe-men.gov.pl---zrodlo-wiedzy-o-zawodach-i-ksztalceniu-zawodowym/
- Portal ZPE: <https://zpe.gov.pl/>
- Reforma edukacji: <https://reformaedukacji.men.gov.pl/wp-content/uploads/2016/11/plakat-reforma.jpg>
- Zmiany w kształceniu zawodowym: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zmiany-w-ksztalceniu-zawodowym-ulotka>

